

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

کنترل تب در کودکان

واحد آموزش سلامت

تهیه: زهره آزادی کارشناس ارشد پرستاری کودکان

تنظیم: محبوبه جرجانی

(سوپروایزر آموزش سلامت)

مشاور علمی: دکتر زهرا بازرگانی

شهریور 1404

منبع: کتاب پرستاری کودکان ونگ

فسا، بیمارستان حضرت ولیعصر (عج)

آدرس: میدان ابن سینا تلفن: 071-53315018

وب سایت: vh.fums.ac.ir

تعریف تب:

افزایش دمای بدن را تب گویند که در کودکان بسیار شایع می باشد و منجر به استرس در والدین می شود. سالانه 40 - 20 درصد از کودکان مبتلا به تب می شوند. در اکثر موارد کودک خیلی سریع بهبود می یابد اما در تعداد کمی از کودکان ممکن است منجر به بدتر شدن حال کودک شود که در این حالت این تب می تواند نشانه عفونت باشد. عفونتهای ویروسی معمولاً بعد از مدتی خود به خود وبدون مصرف آنتی بیوتیکها محدود می شوند اما در عفونتهای باکتریایی مانند مننژیت. نیاز به درمان با آنتی بیوتیکها است. درجه حرارت را در چندین ناحیه از بدن و از طریق دهان، مقعد، زیر بغل، پرده صماخ می توان اندازه گیری نمود.

درجه حرارت طبیعی بدن:

درجه سانتیگراد / دهانی: 37.5

مقعدی: 38 درجه سانتیگراد

زیر بغل: 37 درجه سانتیگراد

علائم ظاهری:

ظاهر رنگ پریده یا برافروخته

هشدار موارد خطر:

- بروز تب در شیرخواران کمتر از 6 ماه بجز تب ناشی از تزریق واکسن ثلاث
- عدم کنترل تب با دوز و داروی تب بر مناسب
- ادامه تب تا 24 ساعت یا شروع مجدد پس از 24 ساعت بهبودی
- استفراغ و اسهال و عدم تحمل داروی تب بر خوراکی یا شیاف
- بروز تشنج یا غش کردن یا سابقه قبلی تشنج ناشی از تب
- بروز بثورات پوستی قرمز
- خواب آلودگی
- نداشتن ادرار به مدت طولانی (بیش از 4 ساعت)
- افزایش تعداد تنفس با توجه به سن کودک
- سردردی که به درمان پاسخ نمیدهد
- هر نوع علامت غیرعادی یا تغییر غیر قابل توجیه در وضعیت کودک

نحوه اندازه گیری درجه حرارت در کودکان:

در ترمومتر های دیجیتالی بسته به دستورالعمل شرکت تولید کننده دستگاه را در حالت روشن در فاصله مشخص شده توسط شرکت تولید کننده روی شقیقه یا گیجگاه کودک به مدت 3 تا 5 ثانیه نگه دارید تا درجه حرارت روی نمایشگر ظاهر شود.

ترمومتر های جیوه ای به دلیل خطر مسمومیت با جیوه کمتر استفاده می شود ولی درجه حرارت را دقیق تر

نشان می دهد.

قبل از استفاده درجه حرارت را تکان دهید تا دمای آن به زیر 35 برسد. درجه حرارت جیوه ای به 3 روش دمای بدن را نشان می دهد:

1. زیر بغلی: (6 تا 9 دقیقه) مخزن درجه حرارت زیر بغل کودک و دست کودک را چسبیده به بدن نگه دارید.
2. دهانی: در بچه های بالای 5 سال استفاده شود مخزن به مدت 3 تا 5 دقیقه زیر زبان بیمار باشد. (خطر فشردن یا دندان گذاشتن روی درجه تب را برای کودک شرح دهید)
3. مقعدی: 2 سانتی متر از سر درجه تب را درون مقعد فرو برده و به مدت 2 دقیقه نگه دارید (این روش به دلیل احتمال پارگی روده و عضلات مقعد توصیه نمی شود).

هدف از درمان و مراقبت در کودک تب دار
جلوگیری از تشنج و کم آبی می باشد.

چگونه به کاهش تب کودک کمک کنیم؟

از درجه حرارت مناسب استفاده شود.

از تب بر باتوجه به وزن کودک استفاده شود) در کودکان زیر 6 ماه قطره استامینوفن تعداد قطره 2 برابر وزن کودک و بالای 6 ماه شربت استامینوفن نصف وزن کودک به سی سی هر 4 ساعت)

30 دقیقه بعد از دادن دارو درجه حرارت چک شود.

لباس های کودک و پوشش ها را کم کرده و محیط را خنک کنید

حوله مرطوب را به زیر بغل و شکم و کشاله ران بکشید) از گذاشتن حوله روی پیشانی و صورت خودداری کنید)

از دادن آسپرین بخصوص در کودکانی که مشکوک به آنفولانزا و آبله مرغان هستند خود داری کنید چون سبب آسیب کبدی می شود.

از بروفن در صورت تجویز پزشک هر 8 ساعت با معده پر استفاده شود و حتما مصرف مایعات و شیر را ادامه دهید چون کنترل تب را راحت تر کرده و از کم آبی کودک جلوگیری می کند.

در صورت استفاده از شیاف استامینوفن عضله سرین را پس از وارد کردن شیاف با دست نگه دارید تا خارج نشود.

از خنک کردن ناگهانی کودک بپرهیزید چون سبب لرز می شود. در صورت لرز کودک را گرم نگه دارید.

در طول شب چندین بار درجه حرارت کودک خود را بررسی کنید.

پس از تجویز تب بر کودک دچار تعریق می شود تا حرارت بالا را از طریق مایع از پوست دفع کند که نشانه کاهش دمای بدن و کنترل تب می باشد.

اقداماتی که در مراکز درمانی برای کودک تب دار انجام می شود

اقدامات اولیه جهت تزریق مایع یا در صورت عدم ممنوعیت در دادن تب بر است.

بررسی علل اولیه تب بر اساس کنترل فاکتور های WBC . ESR. CRP. U/A. U/C خونی از جمله

گرافی قفسه سینه در صورت وجود سرفه و علائم تنفسی

جهت بررسی از نظر کووید و PCR ارسال نمونه آنفولانزا

شروع آنتی بیوتیک یا داروی ضد ویروس پس از تشخیص

ادامه درمان در منزل در صورت ترخیص از بیمارستان

با آرزوی سلامتی و تندرستی برای شما